

Sprog, objekt, lyd og genre

Lidt om flytninger i 00'ernes digtning

Er der sket sådan noget *helt nyt* på den danske lyriske scene siden 2000, i 'nullernes' årti? Det er der måske, måske er der ikke. Decenniet er – også dette, altså – præget af en række markante udgivelser. Nogle af disse eksperimenterer videre med elementer fra det foregående årti og er udvirket af forfattere, som i dag og med god ret må siges at være veletablerede (om ikke økonomisk så dog i det mindste reputativt). Denne kanoniske liste er lige så lang, som den er velkendt og indbefatter blandt mange andre gode skribenter Niels Frank, Naja Marie Aidt, Pia Juul, Janus Kodal, Niels Lyngsø, Katrine Marie Guldager og Morten Søndergaard. Andre debuterede lige før eller lige efter 2000 og befinder sig følgelig på tærsklen mellem 90'erne og 00'erne. Også her droppes blot nogle få markante navne blandt mange andre: Mette Moestrup, Ursula Andkjær Olsen, Lars Skinnebach, Martin Glaz Serup, Lone Hørslev og Lars Frost. Gennemgående for flere af disse digtere er kampen mod eller med værket, mod eller med den forkætrede værktænkning.

En tilsyneladende indflydelsesrig inspirationskilde er her afarter af (individuelle adaptioner af) den såkaldte *language poetry* – initieret kraftigt lige før 00'erne af Forfatterskolen med udgivelser og seminarer – hvor der fokuseres på sprogets performerende (rytmiske, gestiske), semantiske, destabiliserende indflydelse på bl.a. erindring, handlen og tænkning i stedet for på forestillingen om det traditionelle skrivende og tænkende 'centrallyriske' og 'rene' jeg. I kampen mod sådanne 'abstrakte', værktænkende, upersonlige, centrallyriske, introverte lyriske traditionselementer benyttes i afarter af *language* digtningen gerne personlige tildragelser, biografika, hændelser og steder som digterisk materiale og jeg- eller mig-relaterede, konfessionelle, idiosynkratiske skrivemåder. Imidlertid relativeres eller filtreres de skrivendes erfaringer på det personlige niveau med fx skilsmisse og en kort periode som sønderhoning (Hørslev 2009), et mildt, men uheldigt anfald af gastroenteritis i Venedig (Frank 2010, 70) og nørklerier med en litteraturhistorisk universitetesopgave om Marie Grubbe (Moestrup 2009, 44-46) gennem destabiliserende 'performative' modi såsom selvironi, humor, alvor og metonymisk glidende flerstemmig-

hed. Yderpunkterne heri er mellem Mette Moestrups *jævnet med jorden* (2009), der i eminent grad betoner netop sprogarbejdet, og Lone Hørslevs *Jeg ved ikke om den slags tanker er normale* (2009), der ofte 'glemmer' den betydende sprogrefleksion og derfor stedvis geråder i en slags solitær selvfortabelse.

Man kunne måske forsigtigt gøre den lille iagttagelse, at det tilsyneladende performative aspekt af teksterne, der har til hensigt bl.a. at gøre læseren til en slags 'medperformator', i teksternes anliggender og stiltræk er nøje kontrolleret ned til mindste detalje. Sådanne gennemarbejdede poetiske skrivestrategier kan derfor stedvis og paradoksalt nok virke lidt for direkte markerede i læse(r)styringen og kan derfor tendere mod utilsigtet at lukke læseren ude. Modereringer af vild patos kunne man måske kalde det med en af Niels Franks efterhånden gamle vendinger. En modsat måde at kontrollere sin skrift på findes som bekendt hos Peter Laugesen, hvis humor, sarkasme, idiosynkrasier og personlige tildragelser får direkte afløb og i øvrigt (stadigvæk) er i overensstemmelse med den Charles Olson, som han i sin tid var inspireret af, og som vel om nogen performerede en version af *language poetry*.

Spøjt, egentlig, at de gennemarbejdede forsøg på at give det personlige liv og de personlige tildragelser poetisk *betydning* gennem 'polyfone', selvdestabiliserende, læseradresserende, sprogreflektende skrivestrategier *internt* i uhyre gennemarbejdede og selvberørende bøger med en afsluttet karakter af (bog)-værk, der hver for sig kan udløse litterære priser, og som udkommer i fancy udgivelser og ofte på store kommercielle forlag, der af markedsøkonomiske interesser helst profilerer sig gennem 'stilsikre' eller etablerede poeter – spøjt, egentlig, at alt dette i indflydelsesrige dele af 00'ernes danske digtning udgør hovedvejen væk fra netop utidig værkfetichisme og centrallyriske ridikuliteter i retning mod den eftertragtede virkelighed eller, i det mindste, troværdighed, personlighed og karakter (Frank 2010, 147). Findes der andre bestræbelser på at komme hinsides det negative – og derfor negativt spejlende – opgør med værktækningen?

Tiltag i retning heraf har i hvert fald, ved siden af ovennævnte, præget den danske lyriske scene gennem de sidste ti år. De omhandler bl.a. bogobjekter, *uncreative writing* og lyrikkens blandede sig i sammenhænge *uden for* det interne poetiske kredsløb blandt de veletablerede skribenter og deres saloner, blogs, skoledannelser og opgør med hinanden fra Niels Frank, som stadigvæk, sådan cirka på tiende år, holder sig selv i hævd ved jævnlige punkter Søren Ulrik Thomsen, som han den dag i dag raser over som alle tiders sorte Værk-Skurk, til det aktuelle og ihærdige danske korps af *Contemporary Danish Poetry Watchers* og deres altkommenterende bloggeri – se fx <http://kornkammer.blogspot.com>.

Da man ikke er på Facebook, må denne virtuelle legeplads forblive hvidt land for undertegnede og kan derfor ikke omtales her.

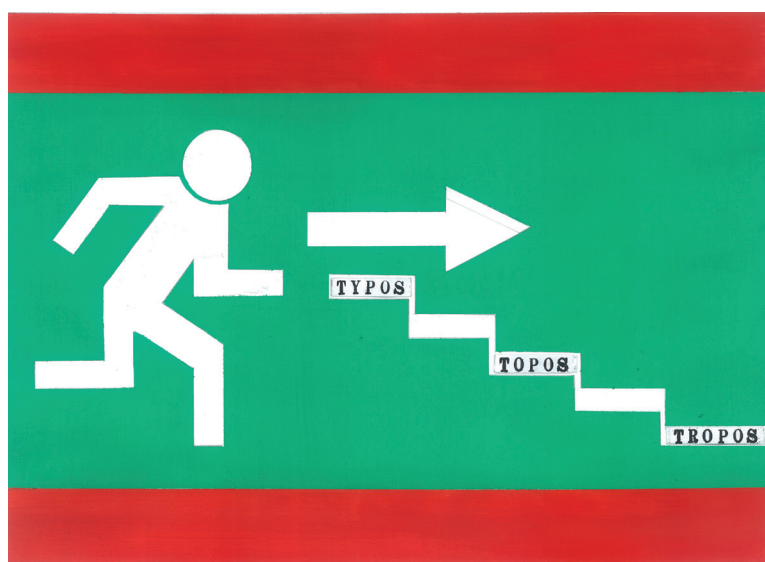
Flytninger

En 'alternativ' udgivelsesvirkelighed uden for de etablerede forlags kredsløb har her i slutningen af 00'erne fået god vind i sejlene. Allerede i 90'erne harcellerede Niels Frank i egenskab af Forfatterskolerektor og med rette over, at den såkaldt 'smalle' – eksperimenterende – litteratur (som vi her bekymrer os om) til en vis grad blev

marginaliseret udgivelsespolitisk. Her tænkte han naturligvis blandt andet, men ikke kun, på Forfatterskolens egne elever. Man må dog sige, at netop Forfatterskolen, også her i 00'erne, holder fanen højt ved at have sendt virkelig gode debutanter ud i det litterære kredsløb, fx Dy Plambech, Mads Eslund, Anders Abildgaard Nielsen, Katinka My Jones og ikke så få andre. Det er da også et spændende samarbejde mellem blandt andet elever fra netop Forfatterskolen og Litteraturen på Scenen (Århus), der står for initiativerne og ofte i samarbejde med små ikke-kommercielle forlag (Anblik, Basilisk, Edition Afterhand, Arena, Knuth Beckers Håndtryk/Forlaget Hjørring, Husets Forlag og mange andre) og pladeselskaber (især Geiger Records).

Mikroforlaget 28/6 må vel tage prisen for i udløbet af 00'erne at have realiseret den nok mest radikale modsætning til gængse former for publicering af trykte bøger. Det blev stiftet på Hald Hovedgaard den 28. juni 2008 af Martin Johs. Møller, Sigurd Buch Kristensen og Rasmus Graff og havde derefter til huse i København. Nøjagtig et år efter den 28. juni 2009 ophørte det med at eksistere, hvilket var en del af konceptet (bagkataloget er dog stadigvæk listet på forlagets hjemmeside). Udgivelserne var stærkt eksperimenterende (herunder udi genren 'bogobjekt'), og forfatterne bestod mestendels af venner og nære kolleger især fra miljøet omkring Forfatterskolen. Distributionen af de billige tryk i små oplag (fra cirka 30 til 100 eks.) foregik gennem forlagets hjemmeside og netværk, samt Møllegades Boghandel og den skandinaviske netboghandel Audiatur. De 14 udgivne titler indbefatter tekster af både mere kendte skribenter, herunder en digtsamling af Janus Kodal, to gennemreflekterede og læseværdige essays af Mikkel Thykier og et essay af Mikkel Bolt om avantgardens selvmord (som bør frekventeres af alle kontemporære og retroaktive avantgardister), og af forlæggerne selv. Således står Martin Johs. Møller sammen med Christian Bjoljahn for den nok mest usædvanlige af forlagets udgivelser, nemlig *Flytning* (2009).

Bogen er det første danske forsøg i den genre, der kaldes for *uncreative*

Omslag til Christian Bjoljanhns digtsamling *Til dig* (2009).

writing og som er udvirket af den amerikanske koncept- og avantgardedigter Kenneth Goldsmith. Han er kendt for bl.a. sit værk *Day*, der har samlet al teksten fra én dags udgave af *The New York Times*. Uden billeder, uden afsnit, opsætning, farver og varierende typografi samles avisens tekst i et langt tekstuel forløb på cirka 900 sider. Ordene og deres forløb får derved en radikal anden status end i avisen, og den manglende optiske differentiering giver et komplekst og stedvis kaotisk læseforløb. Hensigten med denne enkle, men effektive tekstuelle transformation er bl.a. at vise, at læseoptioner er kulturelt tildannede (her af avisens opsætning) og ‘usynlige’, idet vi først bemærker dem, når vi bliver konfronteret med dem gennem en sådan transformation, samt at de nøjagtig samme ord og informationskæder, som fungerer kommunikativt i avisen, ændrer betydning i kraft af den ændrede kontekstualisering. Goldsmith har også optaget, samlet og transskriberet samtlige de ord, han har sagt i løbet af en uge, hvilket resulterede i et værk på 500 sider. Her vises, hvor meget et enkelt menneske anvender talesprog i løbet af en uge (se vedr. Goldsmith: Glaz Serup 2008).

Det er det sidste eksperiment, der i princippet gentages i *Flytning*. Bogen gengiver samtlige talte ord på en biltur fra København til Odense og tilbage med henblik på flytning af nogle ting: de to flyttemænds – Møllers og Bjoljahns – samtaler om dette og hint, udvekslinger med de mennesker, de møder undervejs, herunder et interview med en fynsk lokalradio, samt lidt af en radioformidlet reportage fra en håndboldkamp. Alt sammen optaget undervejs på en diktafon og omhyggeligt skrevet ud. Det fremgår klart, at der på en sådan tur kommunikerer meget og tales meget, på denne tur bl.a. om at være på Forfatterskolen. Vi får således i Bjoljahns samtale med journalisten fra den fynske lokalradio en overvejelse over sætningen “Finland har rykket sin grænse/nu er alt finsk skov”, som indgik i et dengang upubliceret digt af Bjoljahn med reference til den finske digter og essayist Pennti Saarikoski. Egentlig, retter Bjoljahn sig selv, lyder sætningen: “Finland har flyttet sin grænse/nu er alt finsk skov”. Hvilken version der er den rigtige, og præcist hvorfra den stammer, oplyses ikke, og overvejelserne over sætningens betydning fortøner sig under interviewet i introverte betragtninger.

Men den kommer igen, sætningen, nemlig i et digt i Bjoljahns egentlige debut her i 2010 på Edition Afterhand med samlingen *Til dig*. Denne gang fortøner den sig ikke i tågesnak, men forbliver prægnant stående som afslutning på denne lille sekvens:

“ Du kredser, løkken bindes, byttet
hales ind til randen af Europa
du har efterladt en masse liv
et bål og nogle tomme spande
sidder nøgen i din sauna
uden helt at kende navnet på din vært

Finland har rykket sin grænse
nu er alt finsk skov

Her har vi altså en bevægelse, hvor en oprindelig lyrisk sætning pludselig indgår i *noncreative writing*, hvorefter den flyttes tilbage i en gennemarbejdet lyrisk tekst. Har denne transport, denne flytning, på nogen måde 'mærket' vendingen om den finske skov? Det vides ikke, men transporten har påvirket min læsning af *Til dig* derhen, at samlingens forløb, der anvender et tæt væv af intertekstuelt materiale, på en måde 'mimer' lyriske refleksionsformer i et treleddet forløb. Første del anvender henvendelsesformen 'Du' til at give portrætdigte, mens anden del lader funktionen 'jeg' reflektere over mulige billeder at anvende i en henvendelse til funktionen 'du', og tredje og sidste del sammenvæver funktionerne 'jeg' og 'du' og 'vi'. Sidste del afslutter bogen med imperativen 'løb'. Dette modsvares af bogens omslag, der bringer det velkendte grønne skilt, der med en stiliseret person i løb anviser vej mod en trappe. På trappetrinene er anført ordene TYPOS, TOPOS og TROPOS, der kan læses som tillempede betegnelser for bogens tre dele: Typos betyder på oldgræsk bl.a. 'billede' og danner rod for ordet 'typologi', hvilket normalt henviser til 1700-tallets klassicisme, at et billede både skal være unikt og samtidig i lydefri samklang med almene genreregler. Første del af *Til dig* giver en række billeder eller portrætdigte, der nærmest gør det omvendte ved at benytte et alment materiale (intertekstuelle referencer) på individuelle måder uden almene genreregler ved indledningsvis at spørge "Hvem er du?" I anden del løbes der ind i en afsøgning af billeddannende elementer på en topologisk (almen) måde. I tredje del er vi på et tropologisk niveau, på et billedniveau, som tenderer mod at lukke sig om sig selv, og som der påbydes at løbe væk fra, ud af. Med andre ord: Trinvis går vi på niveau 1 ind i en individuel billeddannelse, dernæst afsøger vi på niveau 2 billedernes steder og materiale for afslutningsvis på niveau 3 at ende i selvopløsende metaforer, troper.

Sådan kan man i hvert fald vælge at læse bogen – og hvis denne læsning overhovedet har noget for sig, viser bogen sig måske at være et alternativ til den tidligere nævnte 'jeg'-relaterede digtning. *Til dig* anvender formerne 'jeg', 'du' og 'vi', men helt uden at relatere dem til et konkret digter- og læserjeg. Omvendt består *Flytning* ikke af andet end faktisk udtalte ord og sætninger fra konkrete navngivne personer. To i bedste forstand marginale og forbundne yderpunkter hinsides den succesrige mainstreamkultur i 00'ernes sprog- (handlings)-digtning. Begge kan derfor opfattes som fremtidsrettede bøger, som i al diskretion er udkommet på små, ikke-kommercielle forlag og uden anden markedsføringsøkonomi, end hvad der afstedkommes af deres blotte tilsynkomst for de opmærksomme læsers øjne.

Bogobjekt

Den 14.-16. september 2007 kunne man i Århus blive en hel del klogere på aktuel nordisk lyrisk kultur ved at besøge Verbale Pupiller – festival for ny poesi og bogmesse for nordiske småforlag. I forbindelse med festivalen blev der udgivet et bogobjekt i form af en sort æske i A4 format indeholdende diverse materiale fra Gaspedal, kanji dreams, H PRESS, Pequod press/Rámus, Space Poetry, Afterhand, OEI editör, *[asterisk], hurricane, Anblik, Geiger Records, Husets Forlag, dada-invest, diafrag. Æsken indeholder bl.a. cd'er, fotos, tekster i forskellige tryk og en lille indføring i emnet bogobjekt ved Thomas Hvid Kromann: "Ulykkelige readymades, zen-

Martin Larsen: *Svanesøsonetterne*.
Foto: Kasper Lie.

buddhistiske bønnebøger, sandpapirbeklædte memoirer etc.” Heri indkredser han bogobjektets historie og giver følgende definition på et bogobjekt. Han beskriver det som “et værk, der direkte (eller i en mere metaforisk forstand) anvender bogmediet til at formidle et indhold, der ikke lader sig isolere fra det medium, som den er trykt i eller på. De færreste kan se *bogen* for bare *litteratur*, dvs. bogmediet fungerer konventionelt som et transparent hylster for det skriftbårne indhold, men i (...) bogobjekter fremstår de materielle betingelser som en integreret og uadskillelig del af bogens betydning” (Kromann 2008).

For både Kromann (der i 2009 forsvarede sin ph.d. afhandling om bogobjekter især i dansk tresseravantgarde) og undertegnede er Martin Larsens *Svanesøsonetterne* (Forlaget Basilisk, 2004) et af de mest markante bogobjekter i nyere dansk litteratur. Et andet er hans kæmpeværk *Monogrammer* fra 2008.

Svanesøsonetterne kan opfattes som et foreløbigt kulminationspunkt i anvendelsen af sonetgenren som refleksionsmodus i nyere dansk litteraturhistorie. Først er der Klaus Høecks *Ulrike Marie Meinhof* (1977), der anvender sonetformen i et politisk-poetisk-systemisk øjemed. Så er der Inger Christensens med rette hæderkronede skriftmodernistiske anvendelse af sonetkransen i *Sommerfugledalen* (1991). I 2000 udgav Simon Grotrian *Risperdalsonetterne*. Han har sin helt egen poetiske diktion, der er lige så læseværdig og tankevækkende, som den i bedste forstand er poetisk frapperende. Risperdal er et gængs antipsykotisk lægemiddel og anvendes her som en muligvis humoristisk eller ironisk indikation af, at sonetformen ikke blot er en streng lyrisk form, men også en refleksionsmodus. Eller navnet kan henvise til en bestemt risperdalistisk sinds- og kropstilstand under skriveprocessen. Det kan ikke her afgøres. Risperdal er i hvert fald navnet på den læge, der opfandt midlet, men konnoterer også både sted (dal/topos) og stedthed (medicinen kan have en ‘rispende’ effekt), hvis poetiske kvaliteter Grotrian her måske antyder: At han anvender sonetformen *in embryo* – der er ingen gængse sonetter i samlingen, men digtene har en sådan karakter og ofte med ‘sonetinske’ slutvendinger (efter elisabethansk forbillede), at man uden videre mærker ‘die Absicht’ uden at blive ‘verstimmt’ udi de ‘sonetinske’ genreaf-

bøjninger. En 'sonetinsk' væren *in embryo* markeres i hvert fald med Martin Larsens forliste forsøg på at skrive en sonetkrans under den nævnte titel *Svanesøsonetterne*. I intet mindre end en Rigsarkivvæske findes sammenkrøllede ark med udkast til udarbejdelsen af en sonetkrans. Man kan vælge at folde bladene ud og læse teksterne. Selv vælger jeg at lade arkene forblive sammenkrøllede og blot studere de tekstfragmenter, der er synlige og i en slags respekt for materialet som netop et *bogobjekt*, der betoner en mulig, men skrottet bog, som i ens forestilling blot bliver mere interessant heraf. I alle fire tilfælde eksperimenteres der langt hinsides enhver betrængt forestilling om betimelige værkkategorier og uden givne lyriske sikkerhedsbælter. Og bogobjekterne er uden videre dikkedarer *materielle værker* og helt uden bekymringer om utidige værkspøgelser.

Lydmedialiseret lyrik

Skulle man for en kort stund trænge til en pause fra eller få lidt hovedværk af al den optagethed af det (anti)-værkspøgelser, der i 00'erne er vandret gennem indflydelsesrige dele af 00'ernes saloner, skoler og kælderlokaler, kan man tjekke ind på Geiger Records' hjemmeside, hvor en række bemærkelsesværdige cd- og pladeudgivelser med eksperimenter i grænselandet mellem digt og lyd er annonceret. Den mest gennemarbejdede og innovative af disse er Schweppenhäuser/Thomsen og Morten Søndergaard: *Hjertets abe sparker sig fri* fra 2007 (se udførlig omtale heraf i Bjørnsten Kristensen 2008). Lyrikeren Marius Nørup-Nielsen medvirker som syngende/reciterende poet på to udgivelser. På cd'en *Ka' du lege!?* med MIKKELmodulererMARIUS 2009 fremfører Nørup-Nielsen tekster fra to af sine digtsamlinger til lydeksperimenter ved Mikkel Meyer. Her tilføjes Nørup-Nielsens i forvejen gode lyriske tekster extra dimensioner, især fordi hans fremførelse stemmemæssigt indgår direkte i Meyers modulationer. På cd'en *Nøgnere end nogensinde* med Bodega Boys leveres en omgang "Litterær Vise-Punk & Folkedyb Verdens-Top", hvor Nørup-Nielsen som en forsanger, der måske i sin tid har hørt lidt for meget på Troels Trier, fremfører de ikke altid lige velmodulerede tekster til musikledsagelse i en genreblandet adaption af elementer fra kabaret, jazz, tango, vise-sang og rock. Gruppen startede i begyndelsen af 00'erne med at give sangene til en teaterforestilling og har siden udviklet sig til et turnerende ensemble. Meget underholdende og begavet, men også lidt trættende at høre på i længden.

I 2008 udkom cd'en *Tivoli er åben* på Irmgardz 2.0. Her beretter en vis Doris syngende om sit sexliv og længsler. Doris er lyrikeren Ditte Steensballes maske for det åbenhjertigt fremlagte sexliv, en kvindelig maskering af egenkroppen ("kussen er klar") i et kulturelt og socialt landskab, der på godt og ondt, men irreversibelt, er underlagt forskellige grader af pornificering. Steensballe fremfører selv Doris' sange og med egen musikledsagelse i samarbejde med Hilmer Hassig og vespilende musikere og med Nanna Lüders på kor.

Nu er Doris ikke ene om i vor tids lyriske universer at hente inspiration fra dagsaktuel sexindustri og -praksis. Også hos bl.a. Marius Nørup-Nielsen, der i digtsamlingen og *pludselig forstod vi et levende suk* (2010) har tekster med såvel stive som slatne pikke, herunder i digtet "Verdensorden", en humoristisk-konsterneret, sine steder 'klinisk', tekst om bl.a. sygeplejerskers anti-erigerende uddannelse og adfærd,

hos Lars Skinnebach, der i digtsamlingen *Din misbruger* (2006) med “Læs mig! Jeg har store bryster” har et stærkt digt (en maskeret monolog) om en dominatrice, der vil have sin magt læst i udførelsen af bl.a. uriner og fellatio, og hos Niels Frank, der i *Spørgespil* beretter cool og nøgternt om besøg på bøssebarer i New York – også hos disse gøres der digteriske *iagttagelser* i og gives maskerede *beskrivelser* af kontemporære sexfantasier og -praksis. Den frivole Doris hverken iagttagelse eller beskriver eller er selvdistanceret eller dækker sig bag en skriftdfacade, hun lader sine masker *handle*. En handlen, som udmøntes i en sofistikeret form for pop-kitsch, men som også i de frækt rimede tekster (pistacie/bagage) og den beherskede leg med klichébilleder har undertoner af en bittersød melankoli både i teksterne – fx “Han skal kende mig” om det at have deller – og den måde refrænet “kussen er klar” i sangen af sammen navn synges på.

I de nævnte eksempler – der findes naturligvis andre – *performeres* teksterne på måder, der formidler en række stemmetonaliteter og lydscenarier, der samlet set føjer ikke så lidt ekstrabetydning – i retning af ruhed, råhed, direktehed, kropslighed, vrængen, stemthed, gestik, rytme, rumlighed, humor, ironi og den slags – til de skrevne tekster, og på måder, som ikke altid vibrerer med i det udelukkende skriftbårne medium, heller ikke altid blandt sprog-(handlings)-digterne. Noget tilsvarende i retning af ‘sonore’ ekstrabetydninger kan dog finde sted under oplæsninger, ligesom også situationelle handlinger såsom *poetry slam* og *spoken words* kan have tilsvarende typer af kvaliteter.

Jazz & Poetry

I 2000 udgav Christian Dorph en særdeles læseværdig digtsamling kaldet *Popcorn* med eksperimentelle hilsener til bl.a. Per Højholt og Jørgen Leth. I bogen er indlagt en cd, hvor Dorph læser sine tekster til akkompagnement af en velspillende Peter Vuust på bas. Det er en slags inciterende minimaludgave af genren ‘jazz & poetry’. Denne genre blev aktualiseret i 1990’erne af Peter Laugesen, der siden da i forskellige konstellationer har læst egne digte til jazz- og rockmusikalsk ledsagelse. Især to af disse udmærker sig ved at overkomme en tendens til, at oplæsningerne er ‘lagt på’ musikken, nemlig *Consul Pepsi & the Sweet Thunder Poetry Parade* fra 2007, hvor oplæsning og musik er fremført og indspillet ‘spontant’ (se Bjørnsten Kristensen 2008) og tre numre på cd’en *Strøm* med Christian Vuust Dynamo fra 2009, hvor Laugesen lægger stemme og tekster til. Recitationerne er her på en heldig måde blevet til en integreret del af de musikalske forløb og improvisationer, måske især fordi der er en god balance mellem tonaliteterne i Laugesens stemme og i musikken. Der er tale om jazz på et meget højt niveau og med særdeles velspillende musikere. Christian Vuusts saxofonsoli erindrer om en spillestil, som er blevet udviklet siden 1990’erne, mens guitaristen Jakob Bro peger frem mod årtiet efter 00’erne. Han udgav sidste år den fænomenale plade *Balladeering*, som Jørgen Leth har skrevet *liner notes* til. Heri må han erindre sig sin tid i 1963-64, hvor han sammen med en række andre af datidens toneangivende digtere og den århusianske jazzmusiker og -komponist Louis Hjulmand forsøgte – dog uden det store held – at introducere genren ‘jazz & poetry’ i Danmark. En erindring, som han også giver på cd’en *Han er nu malet blaa*

fra 2004, hvor han læser digte op til musik af Abdulla S og Jonas Engberg. Det er da også en ok historie, men hvad der dengang foregik, er lysår væk fra den måde genren 'jazz & poetry' har udviklet sig på i 00'erne.

& genre?

Ser man bort fra det nævnte '(anti)-værkspøgelser', synes størstedelen af de eksempler, der er nævnt i det foregående at eksperimentere med genrer og stiltræk, og det både i teksterne og i den lydmedialiserede digtning, som ligger langt hinsides de traditionelle litteraturvidenskabelige genreteorier. Samlet set må den væsentligste og mest inspirerende effekt af 00'ernes danske digtning derfor siges, skulle i hvert fald undertegnede mene, at være en tilskyndelse til en gennemgribende litteraturvidenskabelig revision af genreteorierne. Dels for at bringe den litterære kritik på højde med det, der rent faktisk sker i digtningen+, dels for derigennem at kunne kaste reviderende blikke på klassiske eller gængse genreteorier og stille genrespørgsmål på ny. Vi tager handsken op ved en senere lejlighed i dette årti.

Litteratur

- Bjølhahn, Christian (2010): *Til dig*, Århus: Edition Afterhand.
- Bjølhahn, Christian/Martin Johs. Møller (2009): *Flytning*, København: 28/6.
- Bjørnsten Kristensen, Thomas/Jørn Erslev Andersen (2008): "LYD/LITTERATUR. Schweppenhäuser/Thomsen og Morten Søndergaard og Consul Pepsi", i *Bogens Verden* 1.
- Christensen, Inger (1991): *Sommerfugledalen*, København: Brøndum.
- Dorph, Christian (2000): *Popcorn*, København: Lindhardt og Ringhof.
- Frank, Niels (2010): *Spørgespil*, København: Gyldendal.
- Glaz Serup, Martin (2008): "Poesi, politik og postproduktion – om Kenneth Goldsmith, konceptuel poesi og uncreative writing", i *Kritik* 193.
- Grottrian, Simon (2000): *Risperdalsonetterne*, København: Borgen.
- Hvid Kromann, Thomas (2007): "Ulykkelige readymades, zenbuddhistiske bønnebøger, sandpapirbeklædte memoirer etc.", i *Bogobjekt*, Århus: Verbale Pupiller.
- Høeck, Klaus (1977): *Ulrike Marie Meinhof*, København: Gyldendal.
- Hørslev, Lone (2009): *Jeg ved ikke om den slags tanker er normale*, Hjørring: Knuth Beckers Håndtryk.
- Larsen, Martin (2004): *Svanesøsonetterne*, København: Basilisk.
- Moestrup, Mette (2009): *jævnet med jorden*, København: Gyldendal.
- Nørup-Nielsen, Marius (2010): *og pludselig forstod vi et levende suk*, København: Samleren.
- Skinnebach, Lars (2006): *Din misbruger*, København: Gyldendal.

Diskografi

- Bodega Boys (2009): *Nøgnere end nogensinde*, Århus: Geiger Records.
- Bro, Jakob (2009): *Balladeering*, Århus: Pladekisten (boxset: lp, cd, dvd og liner notes v. Jørgen Leth).
- Christian Vuust Dynamo (2009): *Strøm*, Århus: Aero Music.

Consul Pepsi & the Sweet Thunder Poetry Parade (2007), Århus: Longlife Records/Buchanan Records.
Doris (2008): *Tivoli er åben*, København: Irmgardz 2.0.
Leth, Jørgen (2004): *Han er nu malet blaa*, København: Exlibris
MIKKELmodulererMARIUS (2009): *Ka' du lege!?*, Århus: Geiger Records.
Schweppenhäuser/Thomsen & Morten Søndergaard (2007): *Hjertets abe sparker sig fri*, Århus: Geiger Records.

På en solbeskinnet St. Bogdag på Hald Hovedgaard i begyndelsen af august 2009 fremførte Ditte Steensballe og Nanna Lüders sange af Doris efter oplæsninger ved Knud Steffen Nielsen, Niels Lyngsø og Pia Juul. Foto: Jørn Erslev Andersen.